

Projektidesse mineja ABC

Korduvad küsimused ja praktiline info

SEIKLEJATE VENNASKOND 2014

Kes neid projekte rahastab?

Üldjuhul on meie poolt pakutavad projektid rahastatud programmi Erasmus + poolt. Eestis kuuluvad noortele suunatud võimalused programmi Euroopa Noored alla. Üldjuhul ei rahasta Eesti noorte osalemist välisriikides Eesti büroo, vaid selle riigi büroo kus projekt toimub (näiteks - kui projekt toimub Saksamaal, siis on seda rahastanud Saksamaa Euroopa Noored/Erasmus+ büroo).

Erasmus+

Mis organisatsioon Seiklejate Vennaskond on?

Seiklejate Vennaskond on mittetulundusühing, mille eesmärgiks on toetada noorte heade ideede teostamist ja aidata avastada maailma läbi seikluse. Korraldame erinevaid üritusi Eestis (näiteks noortevahetusi, koolitusi, seminare) ja saadame Eesti noori, noorsootöötajaid ja vabatahtlike välisprojektidesse. Loe lähemalt sellest, mis me teinud oleme, siit: <http://www.seiklejad.org/>. Meil puuduvad püsitöötajad, seega enamus meie tegevust toimub vabatahtlike abil. Meie projektides puudub saatva organisatsiooni poolne osalustasu, seega ei saa me noorte saatmisest noortevahetustesse ja noorsootöötajate saatmisest koolitustesse mingit omapoolset rahalist tulu. Kuigi me raha ei küsi sinu käest, siis loodame, et panustad teisiti: näiteks oled hea suursaadik meie organisatsioonile projektides kuhu lähed, lööd kaasa vabatahtlikuna kohalikes projektides ja aitad sõlmida uusi partnerlusi (loe kuidas seda teha siit:

<https://drive.google.com/file/d/0B-EOXXBdWHNtemZ3R3d0ajg3TXM/edit?usp=sharing>).

Mis on noortevahetus?

Rahvusvaheline noortevahetus on erinevatest Euroopa riikidest pärit noortegruppide omavaheline koostööprojekt, mis on välja töötatud ja ellu viidud noorte poolt ning kus tegeletakse noorte jaoks oluliste teemadega. Projekt võib kesta 5-21 päeva. Noortevahetus on hea võimalus õppida tundma teisi kultuure ja noori teistest riikidest ning tegeleda just nende teemadega, mis on noorte jaoks olulised. Noortevahetuse üldine vanusepiir on 13-30, kuid teatud juhtudel olenevalt korraldajate poolt seatud eesmärkidest võidakse seda kitsendada: näiteks 18-25, 15-18 vms. Noortevahetuses osalevad ka grupijuhid, kellel puudub ülemine vanusepiir (kuid kes peavad olema vähemalt 18 aastat vanad).

Mis on noorsootõtajate õpiränne?

Noorsootõtajate õpirände võimaluste hulka kuuluvad näiteks koolitused, seminarid, õppevisiidid jne. Noorsootõtajate õpiränne on mõeldud noorsootõtajatele ja noortejuhtidele, kellel on juba kogemus noorsootöös ning kes tahaksid omandada uusi teadmisi, oskuseid ja hoiakuid just projekti poolt pakutavas valdkonnas. Noorsootõtajate õpiränne on eelkõige mõeldud inimestele, kes on üle 18 aasta vanad. Keskmiselt kestavad noorsootõtajate õpirände projektid 5-10 päeva.

Mis on noortevahetuse ja koolituse vahe?

Noortevahetus on projekt, mis on mõeldud noortele. Koolitus (noorsootöötajate õpiränne) on projekt, mis on mõeldud juba teatava kogemusega noorteuhtidele ja noorsootöötajatele. Koolituse puhul on kaasatud professionaalsed koolitajad, kes juhendavad tegevusi. Noortevahetuse puhul viivad tegevusi läbi osalevad noored kõikidest partnerriikidest (vähemasti teoorias peaks see nii olema). Koolitused on tavaliselt sisutihedamad, tegeletakse konkreetse teemaga ning vaba aega ja väljasõite on minimaalselt. Noortevahetustel on küll oma teema, kuid sellest olulisem on teiste kultuuride tundmaõppimine, uue kogemuse saamine ja sõprade leidmine. Koolitustes on kohvipausid, noortevahetustes pigem ei ole ☺

Kuidas toimub osalejate valimine projektidesse?

Eesti osalejad projektidesse valivad meie koordinaatorid. Osalejate valikul võetakse arvesse nii korraldajate poolt seatud tingimusi (nt vanusepiir, sooline tasakaal), kui ka osalejate motivatsiooni ja kogemust. Noortevahetustes anname tavaliselt võimaluse neile, kes on vähem kogenud, koolituste puhul aga pigem neile, kellel see pole esmane kogemus ja kellel on selge seotus projekti teemaga. Kui korra ei saa, siis tasub alati uuesti proovida (küll varsti ikka saab). Samas võib ka veidi ise vaeva näha, näiteks aidates sõlmida partnerlusi uute projektide jaoks (see omab vägagi positiivset mõju valikul + kui ise sõlmida partnerlus, siis saab ise seal ka eelisjärjekorras osaleda. Vaata lähemalt: <https://drive.google.com/file/d/0B-EOXXBdWHNtemZ3R3d0ajg3TXM/edit?usp=sharing>).

Kas Eesti grupp peab ka noortevahetuse käigus midagi tegema?

Noortevahetuse põhimõtteks on see, et projekt on korraldatud kõikide osalevate riikide noorte koostöös. See tähendab, et projekti tegevuste läbiviimise ja edukuse eest vastutavad kõik riigid (kaasa arvatud Eesti osalejad)

ja mitte ainult korraldaja. Seega võib olla täiesti normaalne olukord, kus oodatakse Eesti grupilt teatud töötubade läbiviimist. See informatsioon edastatakse tavaliselt grupijuhile kas ettevalmistaval kohtumisel või kui seda ei toimu, siis e-maili teel. Samas päris palju on ka projekte, kus korraldajad on võtnud tegevuste läbiviimise enda peale – see võib aga põhjustada olukorra, kus neil on nii palju ülesandeid, et nad lihtsalt ei saa kõigea hakkama ning tekivad probleemid (nt. tegevused ei alga õigel ajal). Seetõttu kutsume me oma osalejaid alati üles ise initsiatiivi võtma ja korraldajatele appi minema (keegi ei tea kui keeruline on projekti korraldamine enne, kui nad on seda realselt ise teinud).

Kes on grupijuht?

Grupijuht on olemas ainult noortevahetuste projektidel (mitte koolitustel). Grupijuht on olemas igal osaleval riigil ning on vähemalt 18 aastat vana. Grupijuht esindab Eesti grupi huve enne noortevahetust, noortevahetuse ajal ja peale seda.

Mis on grupijuhi ülesanded?

- Grupijuht koordineerib Eesti gruppi ja suhtleb korraldajatega enne projekti.
- Grupijuht kontrollib, et kõik osalejad saaksid reisisipiletid ostetud (vajadusel annab nõu, kuidas/kust osta) ja saadab vajalikud dokumendid korraldajatele.
- Kui osalejatel on küsimusi seoses projektiga, siis edastab ta need korraldajatele ja jagab vastuseid kõigi projekti liikmetega.
- Projektijuht kontrollib, et alla 18-aastastel osalejatel oleks olemas vanema kirjalik nõusolek projektis osaleda ning reisib nendega koos.
- Kui projektil toimub ettevalmistav kohtumine (*advance planning visit – APV*) siis osaleb grupijuht sellel ja jagab saadud infot osalejatega (meie kogemuse järgi toimub selline kohtumine vaid 5 % kõigist projektidest).
- Võimalusel korraldab grupijuht kokkusaamise Eesti grupi liikmetega, kus saadakse üksteisega tuttavaks, räägitakse ootustest projekti suhtes, valmistatakse ette Eesti töötoad (või jaotatakse ära ülesanded, kes mida teeb) ja otsustatakse, mida kaasa võtta (näiteks rahvusõhtu jaoks). Kui sellist kokkusaamist ei saa korraldada (nt. inimesed elavad Eesti eri maakondades), siis algatab grupijuht vastavasisulised arutelud kas Facebooki grupis, Skypes vms.
- Grupijuht on teadlik Seiklejate Vennaskonna tegevustest ja on valmis toetama Eesti grupi organisatsiooni tutvustuse tegemisel (NB! See ei tähenda, et ta seda ise peaks tegema, aga tal on näiteks kaasas printitud materjalid organisatsiooni kohta, mille põhjal saab teha tutvustuse).
- Grupijuht esindab Eesti gruppi projekti ajal – osaleb grupijuhtide koosolekutel ja annab korraldajatele teada grupiliikmetel tekkinud probleemidest.

- Grupijuht kogub kokku Eesti grupi arved, piletid ja pardakaardid ja tegutseb finantsarveldusega korraldajatega.
- Tagasi Eestisse jõudes korjab grupijuht kokku piletid ja pardakaardid (mida kohapeal ei saanud ära anda) ja saadab need tähtud kirjaga korraldajatele (kui on vajalik).

Miks ma peaksin tahtma olla grupijuht?

Grupijuhiks olemine annab hea kogemuse, kuidas olla liider ning võimaluse saada uusi oskusi ja teadmisi. Pikas perspektiivis on Seiklejate Vennaskonnal plaanis luua kogenud grupijuhtide võrgustik, kes saavad edukalt hakkama ülaltoodud ülesannetega ning kelle seast me valime tulevikus uutele projektidele grupijuhte (st. pöördume nende poole otse, ilma et peaks kandideerima). Grupijuhiks ootame kandideerima eelkõige neid inimesi, kellel juba on kogemusi nii Seiklejate Vennaskonnaga kui rahvusvaheliste projektidega.

Kuidas toimub reisiviletite ost?

Üldreegel on, et iga osaleja ostab ise endale pileti. Piletit võib kohe ostma hakata, kui on selleks koordinaatorilt luba saadud (teatud projektidel on ka piirang, et pileteid võib ostma hakata alates teatud kuupäevast). Selleks, et grupp saaks reisida koos, toimub ühine arutelu kas facebooki grupis või e-maili teel. Üldiselt soovitame me alati koos reisimist, sest seltsis on segasem ja kindlam tunne on ka. Reeglina peaksid alla 18-aastased alati reisima koos täiskasvanud grupikaaslasega (üldjuhul koos grupijuhiga). Piletite hindasid saab vaadata näiteks siit: <http://www.skyscanner.net/>. Lendude algpunktiks võib võtta nii Tartu, Tallinna kui Riia (teatud juhtudel võib vaadata ka lende Helsingist, kuid laevapiletid on küllaltki kallid). Teinekord võib minna ka bussiga, näiteks:

<http://www.ecolines.net/> või <http://www.luxexpress.eu/>. Odavatest lennufirmadest võib uurida selliseid lehti nagu: <http://www.ryanair.com/> või <http://wizzair.com/> (odavlennufirma piletid ei kajastu teinekord otsingumootorites). Kui soovite osta piletit reisibüroo kaudu, siis meil on head kogemused näiteks <http://www.bookinghouse.ee/> ja <http://www.lennujaam.ee/> - seal saab maksta nii pangaülekandega kui krediitkaardiga (ja saab korraliku inglise keelse arve). Ülekannet tehes tuleb arvestada, et kõigi üle 200 € maksete tegemiseks on vaja logida internetipanka ID-kaardiga. Krediitkaardina kehtivad ka mitmed tavakaardid (näiteks kõik LHV pangakaardid, pildikaart jne). SEB pangas saab teha ühekordse virtuaalkaardi: <http://www.seb.ee/igapaevapangandus/krediitkaardid/virtuaalkaart>. Kui piletid ostetud, tuleb need saata korraldajatele (mitte Eesti organisatsioonile).

Millised sõidukulud lähevad hüvitamisele?

Sõidukulused hüvitatakse vastavalt projekti infopakis toodud piirmääradele ja sõidukuludeks loetakse neid kulusid, mis on tekkinud teekonnal sinu koduuksest kuni projekti toimumiskohta ja tagasi (seega arvesta, reisikulude alla läheb ka sihtriigis lennujaamast projekti toimumise kohta sõit). Võib kasutada bussi, rongi, ühistransporti, lennukit ja laeva. Samas peaks see olema odavaim võimalik variant, ning esimeses või äriklassis reisida ei või (aga kellel selleks ikka raha oleks, eks ole). Ei hüvitata takso kulusid (98 % juhtudest) ning isikliku sõiduauto kasutamist (mõnedes riikides on see ok, aga tuleb alati enne üle täpsustada

korraldajaga ning uurida täpseid tingimusi).

Mis dokumente on vaja sõidukulude hüvitamiseks?

tagasi ei saa)

- Pileteid (lennupiletid on sellised, kus on peal täpsed kuupäevad, lennumbrid, väljalennu ja saabumise ajad)
- Arveid lennupiletitele (arve peal peaks selgelt kirjas olema kelle pilet ja mis summa on selle eest makstud)
- Pardakaarte (lennupiletite puhul) – need on need väiksed paberid, mis check-inis antakse ja kus on peal su istekoht. Tänapäeval saab enamikel lendudel teha online check-ini – soovitage seda soojalt! Saad pardakaardid kohe välja printida ja pole ohtu, et need ära kaovad (sest kui need peaks ära kaduma, siis raha

Kui sul on tagasi tulles ka vaja Eesti siseseid pileteid, siis osta ka need ette ära. Näiteks kui sõidad pärast projekti Tallinnast Pärnusse, siis osta vajalik pilet juba enne projekti Internetist ära. Nii saad selle koopia juba projekti ajal korraldajale anda.

Kas ma võin jääda projektiriiki kauemaks või reisida muudel kuupäevadel?

Kindlasti pead olema kohal 100 % projekti kuupäevadel – st. tavaliselt saabumine on esimesel päeval (tegevused algavad alles õhtul) ja lahkumine viimasel päeval peale hommikusööki (kontrolli üle infopakist, teinekord on ette antud konkreetsed kellaajad, millal kohal peab olema). Üldiselt korraldajad ei luba osalemist, kui pead näiteks varem projektist lahkuma. Kauemaks sihtriiki jäämine on väga palju sellest, kus riigis projekt toimub. Mõned riigid lubavad saabuda enne/lahkuda hiljem kuni kaks päeva. Osadel peab väga täpselt saabuma projekti päevadel, ja teistel pole üldse vahet, millal tuled ja lähed. Seega kui planeerid jääda projekti toimumise riiki kauemaks kui projekti kuupäevad, küsi kindlasti üle, kas tohib. Kui üle ei küsi, võivad korraldajad keelduda su pileteid hüvitamast. Ja muidugi, lisapäevadega seotud kulud (ööbimine, toit) pead ikka ise katma.

Kas ma võin reisida projekti riiki kuskilt mujalt kui Eestist?

Üldjuhul peab reisimist alustama ikkagi Eestist. Näiteks kui lähed lennukiga Riias, siis Riiga lähed ikkagi ju bussiga Eestist. Kui viibid ajutiselt välismaal ja tahad sealt osaleda, siis on see ainult võimalik erijuhtudel ja kui korraldajad annavad selleks loa.

Mis reisidokumente mul vaja on?

Euroopa Liidus reisimiseks on vajalik kehtiv ID-kaart või pass. Kui reisisid mitte Euroopa Liidu liikmesriiki, on tavaliselt vajalik pass (mis peab kehtima vähemalt 3-6 kuud pärast reisi). Sellised riigid on näiteks Gruusia, Armeenia, Türgi jt. Samuti on vajalik pass (ID-kaardist ei piisa) kui sul on vahemaandumine mitte Euroopa

Liidu riigi lennujaamas (näiteks Moskvas, Istanbulis).

Kas mul on vaja reisikindlustust?

Kõigepealt peaks kõigil projektis osalejatel olema kehtiv Euroopa ravikindlustuskaart. Kui sul seda ei ole, saad seda tellida www.eesti.ee (logi sisse id-kaardiga). Soovitame täiendavalt teha kõigil projektides osalejatel reisikindlustuse (eelkõige meditsiiniabi ja reisirõrke kindlustuse). Seda saab näiteks teha <https://www.iizi.ee/>. Reisirõrke kindlustus on vajalik siis, kui jääd enne projekti haigeks ja osaleda ei saa (siis saad kindlustuselt sõidukulud tagasi). Üldjuhul on kindlustuse tegemine iga osaleja isiklik kulu. Siiski on projekte, kus korraldajad kindlustuskulud hüvitavad (see tuleb eraldi üle küsida kui vastavat infot infopakis pole).

Mul on kahe lennu vahel pikk peatus – kas ma pean ööbimise eest ise maksma?

Üldjuhul on soovitatav leida lennud, millel ei ole pikka peatust. Kui pead vahemaandumise kohas ööbima, siis on see su enda kulu. Samas on mõned toredad lennufirmad, nagu Turkish airlines, kes teatud juhtudel pakuvad sulle tasuta majutust vaheööbimise ajal 4* või 5* hotellis ☺ Loe tingimustest siit: <http://www.turkishairlines.com/en-int/travel-information/frequently-asked-questions/travel-information/special-service-requests>

Millal toimub sõidukulude hüvitamine?

Igas projektis on see erinev ja oleneb korraldajast. Hüvitamise protsess on soovitatav enne projekti korraldajate käest üle küsida (kui pole infopakis kirjas). Meie praktikas on kolm varianti:

- Sularahas kohapeal – tavaliselt tingimuseks on see, et osalejatel on kõik piletid olemas ning tagasi minekuks on tehtud online check-in (siis ei pea Eestist enam mingeid dokumente saatma). Ca 50 % juhtumitest.
- Ülekandega peale projekti, kui kõik dokumendid on kätte saadud – tavaliselt tehakse ülekanne grupijuhi kontole, kes kannab raha edasi osalejatele. Ca 40 % juhtumitest.
- Ülekandega tükk aega peale projekti, kui projekti lõpuaruanne on heaks kiidetud (võib võtta mitmeid kuid aega). Ca 10 % juhtumitest.

Kui ma olen alla 18-aastane, kas mul on vaja mingeid lisadokumente?

Jah. Alla 18-aastastel on vaja vanema või hooldaja kirjalikku inglise keelset luba projektis osaleda. See on dokument, kus on kirjas mis projekti ja riiki on lubatud minna, mis kuupäevadeks ja kuidas reisitakse. Loal peab olema ära toodud, kes on loa andnud ning tema kontaktandmed (nt telefoni number).

Korraldajad kirjutavad, et tuleks kaasa võtta asju intercultural evening'u jaoks. Mis ma sinna võtan?

Intercultural evening ehk kultuuride vaheline õhtu on tegevus, mille käigus riigid tutvustavad oma kultuuri. Selle jaoks on hea kaasa võtta Eesti sööke ja jooke. Et mida siis võtta? – Kasuta oma fantaasiat! Või noh, kui praegu ei viitsi mõelda, siis siin on nimekiri populaarsematest asjadest, mida tavaliselt Eesti grupi kohvritest võib leida: must leib, kilu, kama, suitsujuust, põdravorst, vahvli või piraadi krõpsud,

küüslauguleivad, kalevi kommid, šokolaadid, kamatahvel, kali, Vana Tallinn, rukkiviin, Vana Tallinn Cream. Samuti võib õpetada Eesti tantse, laulda laule või hoopis teha mõne põneva viktoriini. Youtube videote näitamist tavaliselt ei soovitata, aga kui just see plaan on, siis teistest on põnevam: https://www.youtube.com/watch?v=ZNR_sq6wKS0.

Oli äge projekt, tulin tagasi ja tahaks juba uuesti minna. Kust leian pakkumisi?

Pakkumised on üleval meie blogis: <http://seiklejatevennaskond.blogspot.com/> ja <http://www.facebook.com/Seiklejad.org>. Hoiatati pilk peal ja jaga sõpradega! ☺

Kas te projektide kohta tagasisidet ka tahate?

Ikka tahame. Alati võib oma kogemust jagada meie koordinaatoritega ning kindlasti oleme väga rõõmsad, kui täidate ära meie tagasiside ankeedi: https://docs.google.com/forms/d/1CbCG4u1wJklpuat_RFZtkMJlyAzugrRH0v-9oIMnnoI/viewform. Tagasisidet saame kasutada, et otsustada, kas jätkame koostööd antud organisatsiooniga ka tulevikus ning anda infot inimestele, kes lähevad sama organisatsiooni poolt korraldatavatesse projektidesse tulevikus.

Mis on järeltegevused?

Igal projektil on tavaliselt järeltegevused, mis tähendab, et peale tegevuste toimumist jagavad osalejad projekti ja selle tulemuste kohta infot oma riikides. Näiteks võite saata oma tehtud fotod meile seiklejate.vennaskond@gmail.com (või saata lingi oma fotodele) ja siis me saame jagada neid (teie nõusolekul) oma facebooki lehel. Seeläbi saavad ka teised Eesti noored teada, mida te oma projektis tegite ning samas saavad need noored, kes veel sellistes projektides osalenud ei ole, teada, et see võimalus on olemas. Teinekord tehakse projekti järeltegevustena ka muid üritusi: korraldatakse fotonäitusi, viiakse läbi kultuuriõhtu vms. Hästi oluline on ka uute partnerluste sõlmimine – tavaliselt toimub projekti viimasel päeval sessioon, kus plaanitakse edasist koostööd – sealt tulnud projektiideed lähevad aga esitamisele uute projektidena. Seega hoolitsege, et ka Eesti oleks seal partner – saab uute tutvavatega uuesti kokku!

Kuulsin projektis, et saab ka EVSi teha – kuidas see käib?

EVS ehk Euroopa vabatahtlik teenistus on 18-30 aastastele noortele mõeldud võimalus, mille läbi saab minna välisriiki 2-12 kuuks vabatahtlikuks. Loe kuidas see käib siit: <http://www.seiklejad.org/euroopa-vabatahtlik-teenistus.html>

Kuidas ma Seiklejate Vennaskonnaga kontakti saan?

Kirjuta seiklejate.vennaskond@gmail.com

Vaata: <http://www.seiklejad.org>, <http://www.facebook.com/Seiklejad.Org>, <http://seiklejatevennaskond.blogspot.com>